

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2016/1111**z dne 6. julija 2016****o spremljanju niklja v živilih****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Nikelj je kovina, ki je zelo prisotna na površini zemlje. Nikelj je prisoten v živilih in pitni vodi zaradi naravnega in antropogenega delovanja.
- (2) Grška agencija za varnost hrane je zaprosila Evropsko agencijo za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) za oceno tveganja za zdravje ljudi zaradi prisotnosti niklja v živilih, zlasti v zelenjavi.
- (3) Znanstveni odbor Agencije za onesnaževala v prehranski verigi (odbor CONTAM) je odločil razširiti oceno tveganja na pitno vodo in sprejel znanstveno mnenje o tveganjih za javno zdravje v zvezi s prisotnostjo niklja v živilih in pitni vodi ⁽¹⁾. V tem mnenju sta bili reproduktivna in razvojna toksičnost opredeljeni kot kritičen učinek za opredelitev tveganja kronične oralne izpostavljenosti niklju. Ekcematozne kožne reakcije in poslabšanje alergičnih reakcij so bili opredeljeni kot kritičen učinek akutne oralne izpostavljenosti oseb, preobčutljivih na nikelj, niklju.
- (4) Podatki o prisotnosti niklja v živilih in pitni vodi so bili zbrani v 15 različnih evropskih državah. Ker pa je bilo 80 % vseh zbranih podatkov zbranih v eni državi članici, je potreben geografsko bolj razširjen sklop podatkov, da se preveri prisotnost niklja v živilih po vsej Uniji.
- (5) Za nekatere skupine živil, ki po znanstvenem mnenju Agencije najbolj prispevajo k prehranski izpostavljenosti, so bili na voljo le omejeni podatki o prisotnosti. Zaradi morebitnih prihodnjih ukrepov za obvladovanje tveganja je priporočljivo zagotoviti boljši vpogled v prisotnost niklja v živilih iz teh skupin živil –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice bi morale ob aktivnem sodelovanju nosilcev živilske dejavnosti in drugih zainteresiranih strani spremljati prisotnost niklja v živilih v letih 2016, 2017 in 2018. Spremljanje bi se moralo osredotočiti na žita, žitne proizvode, začetne formule za dojenčke, nadaljevalne formule za dojenčke in majhne otroke, žitne kašice za dojenčke in majhne otroke, otroško hrano, živila za posebne zdravstvene namene, namenjena zlasti dojenčkom in majhnim otrokom, prehranska dopolnila, metuljnice, oreške in oljna semena, mleko in mlečne izdelke, alkoholne in brezalkoholne pijače, sladkor in konditorske izdelke (vključno s kakavovimi in čokoladnimi), sadje, zelenjavo in zelenjavne proizvode (vključno z gobami), suhe čajne liste, suhe dele drugih rastlin za zeliščne čaje in školjke.
2. Postopke vzorčenja bi bilo treba izvajati v skladu z določbami iz Uredbe Komisije (ES) št. 333/2007 ⁽²⁾ za zagotovitev, da so vzorci reprezentativni za vzorčeni lot.
3. Vzorce bi bilo treba analizirati takšne, kot se tržijo. Analizo skupnega niklja bi bilo treba opraviti v skladu s standardom EN 13804:2013, „Živila – Določevanje elementov in njihovih kemijskih oblik – splošne ugotovitve in posebne zahteve“, po možnosti z uporabo analitske metode, ki temelji na plamenski atomski absorpcijski spektrometriji (FAAS) ali atomski absorpcijski spektrometriji z grafitno pečjo (GFAAS), optični emisijski spektrometriji z induktivno sklopljeno plazmo (ICP-OES) ali masni spektrometriji (ICP-MS).

⁽¹⁾ Odbor CONTAM agencije EFSA, 2015. Znanstveno mnenje o tveganjih za javno zdravje v zvezi s prisotnostjo niklja v živilih in pitni vodi. *EFSA Journal* 2015;13(2):4002, 202 str. doi:10.2903/j.efsa.2015.4002.

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za nadzor vsebnosti elementov v sledovih in onesnaževal iz predelave v živilih (UL L 88, 29.3.2007, str. 29).

4. Države članice, nosilci živilske dejavnosti in druge zainteresirane strani bi morale Agenciji predložiti podatke o spremljanju, izražene glede na skupno težo, skupaj z informacijami in v elektronski obliki, kot jih je Agencija določila za zbiranje podatkov v enotni bazi, do 1. oktobra leta 2016, 2017 in 2018. Razpoložljive podatke o prisotnosti iz prejšnjih let, ki še niso bili predloženi, bi bilo treba poslati v skladu z istimi pogoji ob prvi priložnosti.

V Bruslju, 6. julija 2016

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije
